

Bruxelles, den 17. maj 2021
(OR. en)

8658/21

EDUC 161
RECH 207
COMPET 343

RESULTAT AF DRØFTELSENE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	delegationerne
Tidl. dok. nr.:	7963/21
Vedr.:	Konklusioner om initiativet Europauniversiteter – brobygning mellem videregående uddannelse, forskning, innovation og samfund: at bane vej for en ny dimension i europæisk videregående uddannelse

Vedlagt følger til delegationerne Rådets konklusioner om initiativet Europauniversiteter – brobygning mellem videregående uddannelse, forskning, innovation og samfund: at bane vej for en ny dimension i europæisk videregående uddannelse som godkendt af Rådet (uddannelse, ungdom, kultur og sport) på samlingen den 17.-18. maj 2021.

Rådets konklusioner om

initiativet Europauniversiteter – brobygning mellem videregående uddannelse, forskning, innovation og samfund: at bane vej for en ny dimension i europæisk videregående uddannelse

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM MINDER OM den politiske baggrund for dette spørgsmål, jf. bilaget til disse konklusioner,

SOM FREMHÆVER FØLGENDE:

1. Det Europæiske Råds konklusioner af 14. december 2017 opfordrede medlemsstaterne, Rådet og Europa-Kommissionen til at fremme arbejdet med henblik på at styrke strategiske partnerskaber mellem videregående uddannelsesinstitutioner i hele EU og tilskynde til oprettelse senest i 2024 af en snes "Europauniversiteter" bestående af bottom-up-netværk af videregående uddannelsesinstitutioner over hele EU, hvilket vil give studerende mulighed for at opnå en grad ved at kombinere studier i flere EU-lande og bidrage til europæiske universiteters internationale konkurrenceevne.
2. I konklusionerne af 28. juni 2018 tilskyndede Det Europæiske Råd til samarbejde mellem forskning, innovation og uddannelse, herunder gennem initiativet Europauniversiteter.
3. Rådets konklusioner af 22. maj 2018 om at arbejde hen imod en vision om et europæisk uddannelsesområde anerkendte endvidere den flagskibsrolle, som "Europauniversiteter" kan spille i etableringen af det europæiske uddannelsesområde som helhed.

4. Rådets resolution af 8. november 2019 om videreudvikling af det europæiske uddannelsesområde for at støtte fremtidsorienterede uddannelsessystemer gav sin tilslutning til videreudviklingen af initiativet Europauniversiteter, da dette kunne være et revolutionerende fremskridt i det tværinstitutionelle samarbejde ved at tilbyde forskellige inspirerende visioner, modeller og temaer vedrørende interaktion til støtte for den fremtidige udvikling af det europæiske uddannelsesområde i overensstemmelse med samfundets skiftende behov.
5. I den første fælles orienterende debat nogensinde, der fandt sted den 8. november 2019, understregede finans- og uddannelsesministrene behovet for at øge effektive og virkningsfulde investeringer i uddannelse, færdigheder og kompetencer med hensyn til kvalitet, kvantitet, inklusion og lighed¹.
6. Rådets resolution af 27. februar 2020 om uddannelse i det europæiske semester anerkendte desuden investering i uddannelse som den mest slagkraftige investering, der kan foretages i mennesker og i fremtiden, og dets sociale og økonomiske udbytte for enkeltpersoner, arbejdsgivere og samfundet som helhed.
7. I den europæiske dagsorden for færdigheder, der blev vedtaget af Kommissionen den 30. juni 2020, skal "Europauniversiteterne" fastsætte standarder for omstillingen af de videregående uddannelsesinstitutioner i hele det europæiske uddannelsesområde og det europæiske forskningsrum, hvilket også gør det muligt at virkeliggøre livslang læring og talentmobilitet. Dette vil navnlig blive opnået i forbindelse med en fuld gennemførelse af initiativet Europauniversiteter inden for rammerne af Erasmus+-programmet 2021-2027 og Horisont Europa samt udviklingen af en europæisk kompetenceramme for forskere.

¹ Som fremhævet i Rådets resolution om uddannelse i det europæiske semester: sikring af kvalificerede debatter om reformer og investeringer, der findes på:
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32020G0227\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32020G0227(01))

8. I Rådets konklusioner af 1. december 2020 om det nye europæiske forskningsrum understregede Rådet behovet for stærkere synergier og sammenkoblinger mellem det europæiske forskningsrum og de elementer i det europæiske uddannelsesområde, der vedrører videregående uddannelse, og pegede på institutionelle omstillinger, forskerkarrierer, videnskabelig uddannelse, internationalt samarbejde og videnscirkulation som mulige områder for et mere målbevidst samarbejde samt støttede den videre udvikling af europæiske universitetsalliancer som et flagskibseksempel på fremtidens moderne og inklusive videregående uddannelsesinstitutioner i Europa.
9. I Romkommunikéet 2020, der blev vedtaget den 19. november 2020 på ministerkonferencen om det europæiske område for videregående uddannelse, erklærede ministrene med ansvar for videregående uddannelse, at de alliancer, der blev oprettet i forbindelse med initiativet Europauniversiteter, er en vigtig måde at udforske et dybere og mere omfattende systemisk samarbejde på, hvilket kan være nyttigt for at opdage og overvinde hindringerne for et tættere tværnationalt samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner i fremtiden.
10. Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) opstillede styrkelse af europæisk videregående uddannelse som sin fjerde strategiske prioritet, idet det anerkendes, at de videregående uddannelsesinstitutioner i løbet af det næste årti vil blive tilskyndet til at finde nye og dybere samarbejdsformer, navnlig ved at skabe tværnationale alliancer, herunder gennem fuld gennemførelse af initiativet Europauniversiteter.
11. PLADSHOLDER: i sine konklusioner af xx. maj 2021 om "Det europæiske forskningsrum: Uddybning af det europæiske forskningsrum ved at give forskerne attraktive og bæredygtige forskningskarrierer og arbejdsvilkår".

SOM ER BEVIDST OM FØLGENDE:

12. Politikkerne for videregående uddannelse fastlægges af de enkelte medlemsstater på nationalt eller regionalt plan i overensstemmelse med nærhedsprincippet.
13. De videregående uddannelsesinstitutioner er uafhængige. Akademisk og videnskabelig frihed er et centralt princip i deres mission og aktiviteter².
14. De europæiske videregående uddannelsesinstitutioner er kendetegnet ved stor mangfoldighed med hensyn til historie, organisationsstruktur, studieretning og de regioner, hvor de er beliggende, og som de er knyttet til.
15. "Europauniversiteter" befinder sig stadig i en tidlig fase, og der er behov for flere evaluerings- og evidensbaserede oplysninger om de udvalgte 41 pilotprojekter og deres resultater til støtte for sammenhængende og fremadrettede politikker.
16. "Europauniversiteter" er åbne for partnere fra alle typer videregående uddannelsesinstitutioner, der forbinder akademiske og ikkeakademiske partnere og arbejdsmarkedet, idet de generelt omfatter et meget varieret samarbejde over et bredt geografisk område i hele Europa.
17. "Europauniversiteter" vil bidrage afgørende til at nå den ambitiøse vision om et innovativt, globalt konkurrencedygtigt og attraktivt europæisk uddannelsesområde og europæisk forskningsrum i fuld synergi med det europæiske område for videregående uddannelse ved at bidrage til at styrke ekspertisedimensionen inden for videregående uddannelse, forskning og innovation og samtidig fremme ligestilling mellem kønnene, inklusion og lighed, muliggøre et gnidningsløst og ambitiøst tværnationalt samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner i Europa og inspirere til omstillingen af videregående uddannelse.

² Som understreget i erklæringen om akademisk frihed, der er vedlagt Romkommunikéet, der blev vedtaget den 19. november 2020 på ministerkonferencen om det europæiske område for videregående uddannelse, samt i Bonnerklæringen af 20. oktober 2020.

18. "Europauniversiteter" kan potentielt være afgørende i forbindelse med tilpasning af uddannelse og forskning med henblik på den digitale tidsalder i overensstemmelse med handlingsplanen for digital uddannelse (2021-2027), det europæiske uddannelsesområde og det europæiske forskningsrum ved at udvikle europæiske interuniversitære campusser. Dette initiativ vil fremme synergierne mellem videregående uddannelse og forskning ved at gennemføre innovative modeller for digital læring og undervisning gennem praksis inden for åben videnskab, åben uddannelse og åben data³.

NOTERER SIG FØLGENDE:

19. Efter to indkaldelser af forslag under Erasmus+, suppleret med støtte fra Horisont 2020, arbejder 41 pilotalliancer inden for "Europauniversiteter", der involverer over 280 videregående uddannelsesinstitutioner svarende til 5 % af alle videregående uddannelsesinstitutioner i hele Europa og som potentielt kan omfatte 20 % af europæiske studerende, nu på at nå deres fælles vision og institutionelle ændringer, der sigter mod en strukturel, systemisk og bæredygtig indvirkning på uddannelse, forskning og innovation og samfundsservice.

³ Åben videnskab er en systemændring, der giver mulighed for bedre videnskab gennem åbne og samarbejdsbaserede metoder til at frembringe og dele viden og data så tidligt som muligt i forskningsprocessen og for at kommunikere og dele resultater https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/research_and_innovation/knowledge_publications_tools_and_data/documents/ec_rtd_factsheet-open-science_2019.pdf
Åben uddannelse er en måde at gennemføre uddannelse på, ofte ved hjælp af digitale teknologier. Målet er at udvide adgangen og deltagelsen til at omfatte alle ved at fjerne hindringer og gøre læring tilgængelig, udbredt og skræddersyet for alle. Den tilbyder mange forskellige metoder til at undervise og lære, opbygge og dele viden. Den giver også en række forskellige adgangsveje til og forbinder formel og ikkeformel uddannelse (Åbning af uddannelsessektoren: En støtteramme for videregående uddannelsesinstitutioner, 2016 (Opening up Education: A Support Framework for Higher Education Institutions, 2016)). Med begrebet åbne data forstås almindeligvis data i et åbent format, som frit kan anvendes, videreanvendes og deles af alle uanset formål. (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1024 af 20. juni 2019 om åbne data og videreanvendelse af den offentlige sektors informationer).

20. De to første indkaldelsesrunder tilstræbte den rette balance mellem kvalitet og ekspertise på den ene side og inklusiv og retfærdig geografisk dækning på den anden side til støtte for innovativ uddannelse, vidensoverførsel, forskning og innovation med henblik på at nå initiativets mål, såsom europæisk samhørighed og konkurrenceevne og samtidig fremme europæiske værdier og styrke den europæiske identitet.
21. De videregående uddannelsesinstitutioner har vist sig modstandsdygtige i håndteringen af covid-19-pandemiens konsekvenser, men pandemien har også afsløret svagheder med hensyn til lige adgang til og støtte til studerende, personale og forskere, navnlig dem med færre muligheder og ringere digitale kompetencer, samt mobile yngre forskere. Ifølge en undersøgelse⁴ mente medlemmer af de første 17 "Europauniversiteter", at deltagelse i en alliance hjalp dem med at håndtere krisen og sandsynligvis vil gøre det muligt for dem at komme hurtigere videre ved at samle deres ressourcer og styrker.
22. De europæiske arbejdsmarkeder ændrer sig hurtigt som følge af den teknologiske udvikling, den digitale og grønne omstilling og omstruktureringen af økonomien, men bliver også påvirket af covid-19-pandemien. Fleksible læringsmuligheder og -formater er nødvendige i alle livets faser og på tværs af fagområder og sektorer. Dette giver de videregående uddannelsesinstitutioner mulighed for at udvikle innovative studieplaner, studieprogrammer samt fleksible læringstilbud og alternative læringsforløb med henblik på at forbedre kvalitet, inklusion og kønsligestilling inden for videregående uddannelse samt udvikle uddannelses- og forskningsdagsordener, der tager den digitale og grønne omstilling og centrale socioøkonomiske udfordringer i betragtning, samtidig med at de fortsat tilstræber topkvalitet.

⁴ Undersøgelse af konsekvenserne af covid-19 for initiativet Europauniversiteter. Se: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/documents/coronavirus-european-universities-initiative-impact-survey-results_en

23. "Europauniversiteter" kan potentielt fremme iværksætteri og tværgående færdigheder og sætte skub i innovation gennem en strøm af kreative talenter for at støtte oprettelse og opskalering af nystartede virksomheder og SMV'er i Europa, navnlig ved at etablere og styrke teknologioverførsel eller dele viden og teknologioverførselskapacitet og dermed potentielt støtte udviklingen af nye koncepter, der kan føre til epokegørende gennembrud eller markedsskabende innovation.
24. "Europauniversiteter" er i gang med at udvikle udfordringsbaserede tilgange til fælles uddannelse, forskning og innovation for at øge den tværfaglige kritiske masse, de deler kapacitet og samler ressourcer, gør akademiske karrierer og forskningskarrierer mere tiltrækkende, støtter institutionelle ændringer, f.eks. gennem inklusive planer for kønsligestilling, og styrker samarbejdet med omgivende økosystemaktører; de arbejder hen imod åben videnskab og åben uddannelse, samarbejder med borgerne om at løse samfundsudfordringer og styrker ekspertisen inden for uddannelse og forskning med henblik på global konkurrenceevne.

SER MED TILFREDSHED PÅ FØLGENDE:

25. Det faktum, at mange medlemmer af det europæiske videregående uddannelsesfællesskab og mange af dets interessenter har reageret positivt på initiativet og dermed har muliggjort hidtidige fremskridt.
26. Fuld gennemførelse af initiativet Europauniversiteter inden for rammerne af Erasmus+-programmet 2021-2027 og Horisont Europa og de planlagte synergier med andre programmer som led i udviklingen af nye fælles og integrerede og langsigtede bæredygtige strategier for uddannelse, forskning, innovation og samfundsservice samt styrkelse af videnfirkanten⁵.
27. Initiativet Europauniversiteter tilstræber øget kvalitet og et ambitiøst niveau for udvidet samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner i hele Europa og udnytter samtidig synergier med f.eks. de fælles kandidatuddannelser under Erasmus Mundus, samarbejdspartnerskaber og alliancer for innovation under Erasmus+-programmet, videns- og innovationsfællesskaberne under Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (VIF-EIT), Det Europæiske Innovationsråd (EIC), Marie Skłodowska-Curie-aktiviteterne (MSCA) under Horisont Europa eller de strategiske partnerskaber inden for nationale, regionale og europæiske programmer og andre eksisterende vellykkede europæiske samarbejdsmodeller.

⁵ Et koncept, der skal forstås som en sammenføjning af fire kerneområder: uddannelse, forskning, innovation og tjenester til samfundet – meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0625&rid=4>

ANERKENDER FØLGENDE:

28. Initiativet Europauniversiteter har til formål at bidrage til et mere forenet, innovativt, digitalt, forbundet og grønt Europa, som er åbent over for hele verden, ved at øge europæiske videregående uddannelsesinstitutioners modstandsdygtighed, ekspertise, geografiske og sociale inklusion, kønsligestilling, tiltrækningskraft og internationale konkurrenceevne.
29. Målet med "Europauniversiteter" er at bidrage til kvaliteten af tværnationalt samarbejde gennem interinstitutionelle strategier, der kombinerer læring og undervisning, forskning, innovation og vidensoverførsel til økonomien og samfundet, og bidrage til politik- og samfundsforandringer.
30. "Europauniversiteter" kan være vigtige acceleratorer til at omforme og innovere lærings- og undervisningsmetoder. De er også vigtige platforme for videreudvikling af forsknings- og innovationsdimensionerne inden for videregående uddannelsesinstitutioner, der har behov for at udøve forskningsbaseret læring, samt langsigtede fleksible og attraktive forsknings- og undervisningskarrierer.
31. I overensstemmelse med visionen for et europæisk uddannelsesområde og dets gennemførelse inden udgangen af 2025 samt EFR og under hensyntagen til Romministerkommunikéet bør "Europauniversiteter" – med fuld respekt for medlemsstaternes kompetencer, med hensyn til nærhedsprincippet, institutionel autonomi og akademisk frihed, i overensstemmelse med nationale og regionale forhold og i tæt samarbejde med medlemsstaternes myndigheder for videregående uddannelse – vejledes til at:

- a) fremme en fælles europæisk vision, herunder grundlæggende akademiske værdier, som bidrager til en styrket europæisk identitet for alle lærende, lærere, forskere og ansatte, og derved udruste dem med de fornødne kundskaber, færdigheder og kompetencer, så omstillingen styres hen imod et mere bæredygtigt, modstandsdygtigt og inklusivt Europa, samt samarbejde og være med til at skabe viden inden for forskellige europæiske og globale kulturer på forskellige sprog og på tværs af grænser, sektorer og akademiske fagområder
- b) oprette europæiske interuniversitære campusser på grundlag af inklusion, lighed, kønsligestilling og ekspertise inden for læring, undervisning, forskning og innovation, som dækker et bredt geografisk område i hele Europa
- c) bidrage til fælles, integrerede langsigtede uddannelses-, forsknings- og innovationsstrategier samt samfundsservice med henblik på at øge europæiske videregående uddannelsesinstitutioners kvalitet, tiltrækningskraft, konkurrenceevne og relevans og styrke videnfirkanten. Videregående uddannelsesinstitutioner samler online og fysiske ressourcer, kurser, ekspertise, personale, data og infrastruktur for at udnytte deres styrker og blive mere modstandsdygtige
- d) undersøge nye og attraktive metoder til rekruttering, belønning, vurdering og professionalisering af lærere, personale og forskere for at opnå en bedre anerkendelse af og balance mellem uddannelses-, forsknings-, ledelses- og iværksætterresultater og dermed fremme bedste praksis for rekruttering og karriereudvikling, samtidig med at balancen mellem arbejdsliv og privatliv respekteres, og for at udvikle en fornyet påskønnelse og værdiansættelse af arbejdsindsats

- e) etablere stadig stærkere alliancer ved at undersøge muligheden for fælles indskrivning af studerende og fælles rekruttering af akademikere og forskere inden for de forskellige nationale systemer for at gøre deres uddannelses- og forskningskarrierer mere attraktive, bæredygtige og fleksible inden for alliancerne
- f) tage hensyn til samfundsmæssige udfordringer og færdighedsbehov i Europa ved at arbejde i partnerskab og opbygge europæiske videnskabende, tværfaglige og tværnationale hold af studerende og akademikere sammen med forskere samt forskere fra erhvervslivet, inden for innovation og fra det bredere samfund. Videregående uddannelsesinstitutioner forbereder i samarbejde med deres omgivende innovationsøkosystemer studerende, færdiguddannede og yngre forskere på at maksimere deres beskæftigelsesegnethed og på at udnytte de muligheder, der tilbydes, og blive forandringsagenter for den grønne og digitale omstilling samt udvide og styrke doktorale og postdoktorale uddannelsesprogrammer ud over akademisk uddannelse til også at omfatte tværgående færdigheder, som er værdifulde for andre sektorer, hvor det er relevant
- g) integrere uddannelse for bæredygtig udvikling på alle niveauer og fagområder med udgangspunkt i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, fremme en STEAM⁶-tilgang og gøre STEM-områder og akademiske karrierer og forskningskarrierer mere attraktive, også for kvinder

⁶ STEAM: naturvidenskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, humanistiske fag og matematik. STEAM-tilgangen til læring og undervisning forbinder STEM og andre studieområder. Den fremmer tværgående færdigheder såsom digitale kompetencer, kritisk tænkning, problemløsning, ledelses- og iværksætterfærdigheder samt samarbejde med ikkeakademiske partnere og reagerer på økonomiske, miljømæssige, politiske og sociale udfordringer. STEAM tilskynder til at blande viden, der er nødvendig i den virkelige verden, med naturlig nysgerrighed. Definition i "Peer Learning Activity on STEAM education", marts 2020, Wien (<https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/et-2020-newsletter-may-2020.pdf>). (Jf. også arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene COM(2020) 625, s. 20).

- h) indarbejde kombinerede former for mobilitet, dvs. fysisk mobilitet (fortsat den vigtigste form), blandet mobilitet⁷ og/eller virtuel mobilitet⁸ i studieplaner, for gøre studerende og færdiguddannede på alle niveauer mere mobile og virkeliggøre internationalisering hjemme i overensstemmelse med kvalitetsstandarderne i Europa og i medlemsstaterne⁹
- i) gøre livslang læring til en realitet inden for videregående uddannelse gennem forskellige uddannelsesstilbud og indføre innovativ og studenterorienteret pædagogik, som udbydes i fællesskab på europæiske interuniversitære campusser, hvor en mangfoldig studentergruppe kan opbygge fleksible læringsforløb på alle studie- og karriereniveauer. Selv om mikroeksamensbeviser¹⁰ ikke afviger fra eller undergraver det centrale princip om komplette uddannelsesprogrammer, kan de bidrage til at udvide læringsmulighederne for at tage hensyn til ikke-traditionelle lærende og efterspørgslen efter nye færdigheder på arbejdsmarkedet, gøre læringserfaringer mere fleksible og modulære, støtte adgang til videregående uddannelse og engagere lærende, uanset deres tidligere kvalifikationer eller baggrund, samt fremme omskolings- og opkvalificeringsmuligheder og samtidig sikre uddannelse af høj kvalitet
- j) fremme praktisk og/eller arbejdsbaseret erfaring med støtte fra eksterne mentorer for at fremme en iværksættertankegang og udvikle aktivt medborgerskab
- k) stræbe efter afbalanceret mobilitet for studerende, personalemobilitet og hjernemobilitet inden for allianceerne

⁷ Kombination af fysisk mobilitet og en virtuel komponent, der letter samarbejdsbaseret onlinelæringsudveksling/-holdarbejde. Europa-Kommissionen: Programguide for Erasmus+ (første udgave fra 25.3.2021), se: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/programme-guide_da

⁸ Virtuel mobilitet er en række aktiviteter, der støttes af informations- og kommunikationsteknologi, herunder e-læring, og som realiserer eller letter internationale samarbejdserfaringer i forbindelse med uddannelse eller læring. Europa-Kommissionen: Programguide for Erasmus+ (første udgave fra 25.3.2021), se: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/programme-guide_da

⁹ Nemlig de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring.

¹⁰ Et mikroeksamensbevis er et bevis for de læringsresultater, som en lærende har opnået efter en kort læringserfaring (foreløbig definition fra den endelige rapport fra ad hoc-høringsgruppen med eksperter inden for videregående uddannelse: "A European approach to micro-credentials – output of the micro-credentials higher education consultation group" – <https://ec.europa.eu/education/sites/default/files/document-library-docs/european-approach-micro-credentials-higher-education-consultation-group-output-final-report.pdf>).

- l) skabe nye, mere inklusive og innovative læringsmiljøer, der når ud til alle lærende, herunder dårligt stillede og ikke-traditionelle lærende, og bidrage til at styrke kvaliteten og den sociale dimension i europæiske videregående uddannelsessystemer
- m) bidrage til at styrke forsknings- og innovationsdimensionen i Europas videregående uddannelsesinstitutioner ved at udarbejde en fælles dagsorden, udvikle fælles infrastrukturer og ressourcer, fremme kritisk masse, styrke den menneskelige kapital og inddrage ikke-akademiske aktører i undervisning og forskning samt skabe kontakt til omgivende innovationsøkosystemer og til borgerne og samfundet
- n) fremme "Europauniversiteter" som "testbænke" for innovativ undervisning og for forskning, herunder systemer for at vurdere og belønne akademiske karrierer, som blandt andet tager hensyn til åben videnskabspraksis, undervisningskvalitet, vidensoverførsel og outreach, forbedrede fastansættelsessystemer og styrket karrierestyring og -diversificering samt indførelse af principper og praksis for åben videnskab, herunder den europæiske åbne videnskabscloud og infrastruktur for frit tilgængelige publikationer, videns- og datadeling såvel som åbent samarbejde
- o) fremme godkendelse af "det europæiske charter for forskere" og "adfærdskodeksen for ansættelse af forskere"¹¹ og deres gennemførelsesmekanismer, herunder strategien for menneskelige ressourcer for forskere (HRS4R) og EURAXESS [PLADSHOLDER henholdsvis den fremtidige EFR-talentplatform], hvis mål er at fremme europæisk praksis for forskningskarriereudvikling, der anvendes på mange forskellige karriereforløb

¹¹ 2005/251/EF.

- p) tilskynde til fuld udnyttelse af EU's fremragende forsknings- og innovationskapacitet i sektorerne for videregående uddannelse og forskning og støtte højt kvalificerede og konkurrencedygtige europæiske forskere, øget topforskning og styrket vidensoverførsel og innovationskapacitet i Europa gennem tættere forbindelser med Horisont Europa samt ved at støtte karriereudvikling på tværs af grænser, fagområder og sektorer
- q) bidrage til at identificere hindringerne for fuld udnyttelse af potentialet i initiativet Europauniversiteter og i videst muligt omfang foreslå løsninger, der kan gavne hele det videregående uddannelsessystem, og som skal træffes på det juridisk ansvarlige beslutningstagingsniveau
- r) foregå med et godt eksempel i omstillingen af europæiske videregående uddannelser med henblik på den videre gennemførelse af Bolognaøgletilsagnene, herunder automatisk anerkendelse af kvalifikationer og mobilitetsperioder i udlandet, og som bro mellem det europæiske uddannelsesområde og EFR i fuld synergi med det europæiske område for videregående uddannelse
- s) bidrage til at øge forskningsekspertisen og uddannelseskvaliteten, herunder i international sammenhæng, og derved bidrage til konkurrenceevnen i den europæiske sektor for videregående uddannelse midt i det globale kapløb om talenter, bl.a. gennem internationalisering af videregående uddannelsesinstitutioner, samarbejde om at løse globale udfordringer, fremme af grundlæggende akademiske værdier såvel som fælles europæiske værdier, samarbejde om håndtering af udenlandsk indblanding, reform af forskningsvurderingssystemer og -karrierer samt beskyttelse af forskningsresultater og intellektuelle aktiver i overensstemmelse med principperne om fri adgang og åbne data på EU-plan;

OPFORDRER MEDLEMSSTATERNE TIL FØLGENDE UNDER FULD HENSYNTAGEN TIL NÆRHEDSPRINCIPPET, INSTITUTIONEL AUTONOMI OG AKADEMISK FRIHED OG I OVERENSSTEMMELSE MED NATIONALE FORHOLD:

32. udnytte det fulde potentiale i alle tilgængelige regionale og nationale finansieringsmekanismer og EU-finansieringsmekanismer, herunder de nye muligheder inden for rammerne af genopretnings- og resiliensfaciliteten, de europæiske struktur- og investeringsfonde, Horisont Europa og InvestEU, til at styrke forbindelserne mellem uddannelse, forskning og innovation til støtte for initiativet Europauniversiteter
33. tilstræbe – hvor det er muligt – at finde samfinansieringsmekanismer for videregående uddannelsesinstitutioner, der deltager i initiativet Europauniversiteter, på grundlag af deres grundlæggende og resultatbaserede finansierings- eller specifikke finansieringsprogrammer eller strategiske fonde
34. støtte kapacitetsopbygning i regioner med lavere forsknings- og innovationsintensitet og dermed i sidste ende bidrage til at mindske forsknings- og innovationskløften samt regionale forskelle i adgangen til videregående uddannelse, styrke ekspertisen og fremme en bedre fordeling af videregående uddannelsesinstitutioner, også i fremtidige alliancer
35. samarbejde på internationalt, nationalt og regionalt plan samt mellem regeringer og institutioner for om nødvendigt at identificere og fjerne hindringerne for mere kompatible videregående uddannelsessystemer og tættere strategiske alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner på grundlag af det omfattende arbejde, der allerede er udført via det europæiske uddannelsesområde, det europæiske område for videregående uddannelse og EFR

36. gøre fuld brug af støtteforanstaltninger såsom initiativet det europæiske studiekort og automatisk gensidig anerkendelse¹² af kvalifikationer og mobilitetsperioder inden for studie- og uddannelsesprogrammer, herunder ved hjælp af digitale midler, med henblik på at fjerne hindringer for mobilitet og karriereudvikling
37. identificere og om nødvendigt fjerne hindringer for en europæisk tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer ved at styrke de institutionelle forbindelser og procedurer mellem evaluerings-, akkrediterings- og kvalitetssikringsorganer, der er registreret i det europæiske kvalitetssikringsregister for videregående uddannelser (EQAR), med henblik på at finde metoder til automatisk gensidig anerkendelse samt ved at lette gennemførelsen af kvalitetssikringsprocedurer og tilskynde til fælles evaluering og akkreditering af studieprogrammer
38. værne om og fremme akademisk frihed og institutionel autonomi som et centralt princip i et velfungerende kvalitetsbaseret og dynamisk videregående uddannelsessystem i overensstemmelse med tilsagnene fra ministrene med ansvar for videregående uddannelse i det europæiske område for videregående uddannelse og forskningsministrene¹³;

¹² I overensstemmelse med Rådets henstilling af 26. november 2018 om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet (EUT C 444 af 10.12.2018, s. 1) og i overensstemmelse med principperne i Lissabonkonventionen om anerkendelse.

¹³ Erklæring om akademisk frihed, der er vedlagt Romkommunikéet, som blev vedtaget den 19. november 2020 på ministerkonferencen for det europæiske område for videregående uddannelse, samt Bonnerklæringen af 20. oktober 2020.

OPFORDRER KOMMISSIONEN OG MEDLEMSSTATERNE TIL FØLGENDE I
OVERENSSTEMMELSE MED DERES RESPEKTIVE KOMPETENCER OG UNDER FULD
HENSYNTAGEN TIL NÆRHEDSPRINCIPPET:

39. fortsat fremme etablering af fleksible, forskelligartede, generelt geografisk afbalancerede og bæredygtige alliancemodeller af topkvalitet, der er knyttet til lokale og regionale økosystemer, tilskynde uddannelse, forskning, innovation og kreativitet og udviklingen af god praksis for samarbejde, som kan være inspirerende forbilleder for andre videregående uddannelsesinstitutioner, med henblik på ubesværet afbalanceret mobilitet for studerende, mobilitet for lærere og personale og hjernemobilitet samt åben rekruttering og mere attraktive karriere- og arbejdsvilkår for forskere og personale
40. sikre opskalering, blandt andet ved at gøre det muligt for "Europauniversiteter" at dele deres gode praksis og erfaringer med alle videregående uddannelsesinstitutioner i hele Europa og sikre, at de reformer, resultater og innovationer, som "Europauniversiteterne" har affødt, er fuldt tilgængelige for dem, der ikke deltager i disse alliancer, samtidig med at erfaringerne fra andre internationale samarbejdsinitiativer værdsættes
41. i fællesskab undersøge de nødvendige skridt til at afprøve anvendelsen af mikroeksamensbeviser inden for videregående uddannelse for at bidrage til at udvide læringsmulighederne og styrke videregående uddannelsesinstitutioners rolle i livslang læring
42. støtte "Europauniversiteterne", samtidig med at deres institutionelle autonomi respekteres, til at skabe kapacitet og passende miljøer til fremme af bæredygtige moderne infrastrukturer og karriereforløb samt attraktive arbejdsvilkår og fremme hjernemobilitet blandt alle partnere

43. skabe stærkere synergi mellem den videregående uddannelsesdimension af det europæiske uddannelsesområde, EFR og det europæiske område for videregående uddannelse.
"Europauniversiteterne" kan være med til at bygge vigtige broer med deres forsknings- og udfordringsbaserede lærings- og undervisningstilgange
44. overveje mere bæredygtige finansieringsinstrumenter til "Europauniversiteterne", herunder ved at udnytte synergien mellem regionale og nationale ordninger og europæiske ordninger, så de er i stand til at gennemføre deres ambitiøse strategi, som kræver strukturelle og institutionelle ændringer. For at nå initiativets ambitiøse mål vil en formålstjenlig finansiering for hver alliance være nødvendig, herunder for allerede udvalgte alliancer, samtidig med at der tages hensyn til de mange forskellige samarbejdsmodeller og nationale og regionale finansieringssystemer
45. fremme udvikling og anvendelse af innovativ, effektiv og inklusiv praksis for læring, undervisning, åben videnskab og åben uddannelse samt forenklede administrative procedurer ved at støtte "Europauniversiteterne" i forbindelse med udarbejdelse og gennemførelse af strategier for digitale infrastrukturer og IT-værktøjer
46. støtte "Europauniversiteterne" i at nå det ambitiøse mål på 50 % mobile studerende¹⁴ med fokus på afbalancerede fysiske, virtuelle eller blandede mobilitetsordninger og hjernemobilitet, idet det anerkendes, at fysisk mobilitet er en prioritet og ikke kan erstattes af andre former for mobilitet, som har komplementære roller
47. sikre, at initiativet er inklusions- og ekspertisebaseret, åbent for alle typer videregående uddannelsesinstitutioner og for alle studerende, lærere, personale og forskere og fremmer anvendelse af fælles og delt infrastruktur og udstyr og fælles og delte faciliteter

¹⁴ Europa-Kommissionen: (2020). Erasmus+-programvejledning Version 3 (2020): 25/08/2020, s. 132, findes på: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/default/files/erasmus_programme_guide_2020_v3_da.pdf

48. regelmæssigt og i fællesskab overvåge¹⁵ status for de 41 alliancer i initiativet Europauniversiteter samt eventuelle yderligere alliancer i tæt samarbejde med "Europauniversiteterne" og alle relevante interessenter for at dokumentere de opnåede resultater og den opnåede indvirkning på uddannelses- og forskningsdimensionen samt på samfundet og for at identificere hindringer, mangler, udfordringer og mulige løsninger med henblik på at sikre, at deres tværnationale aktiviteter fungerer problemfrit og gennemføres
49. tilrettelægge løbende udvekslinger mellem Europa-Kommissionen, medlemsstaterne, "Europauniversiteterne" og ad hoc-ekspertgruppen bestående af eksperter fra medlemsstaterne samt andre relevante interessenter med henblik på at overvåge fremskridt, drøfte og tackle eksisterende hindringer for samarbejde og udvikle løsninger og indføre dem
50. tilskynde videregående uddannelsesinstitutioner til at omfavne kontinuerlig forandring for at få mest muligt ud af deres opgaver inden for uddannelse, forskning, innovation og samfundsservice i det europæiske uddannelsesområde og EFR i fuld synergi med det europæiske område for videregående uddannelse
51. støtte et bæredygtigt samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner på europæisk plan, som opfylder målene for såvel det europæiske uddannelsesområde som EFR og det europæiske område for videregående uddannelse, og styrke "Europauniversiteternes" konkurrenceevne i international sammenhæng og det globale kapløb om at tiltrække og fastholde talenter samt sætte dem i stand til at skabe forbindelse til lokale og regionale økosystemer
52. støtte og tilskynde "Europauniversiteterne" til at øge inddragelsen af studerende og personale i alliancerne, hvilket er væsentligt for initiativets succes, udvikling og gennemførelse, navnlig ved at medtage dem i de respektive forvaltningsstrukturer

¹⁵ Medlemsstaterne og Europa-Kommissionen (GD EAC og GD RTD).

53. fra og med 2022 – inden for rammerne af det europæiske uddannelsesområde og med fuld respekt for de nationale og regionale videregående uddannelsessystemer – udarbejde klare forslag sammen med de relevante nationale og regionale myndigheder for videregående uddannelse, videregående uddannelsesinstitutioner og interessenter for om nødvendigt at bidrage til at fjerne hindringerne for samarbejde på europæisk plan. Det kan for eksempel ske ved at undersøge behovet for og gennemførligheden af fælles europæiske grader inden for allianceerne af "Europauniversiteter" og ved at fremme yderligere europæisk samarbejde om kvalitetssikring og automatisk gensidig anerkendelse inden for videregående uddannelse;

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL FØLGENDE I OVERENSSTEMMELSE MED SINE KOMPETENCER OG UNDER FULD HENSYNTAGEN TIL NÆRHEDSPRINCIPPET:

54. informere inden udgangen af 2021 om de vigtigste resultater fra midtvejsevalueringen af de første allianceer med henblik på videreudvikling af "Europauniversiteterne" og deres fulde og ambitiøse potentiale
55. støtte udviklingen af "Europauniversiteter" som "testbænke" for interoperabilitet og fremme af samarbejde mellem medlemsstaterne om europæisk praksis for forskning, undervisning og personalets karriereudvikling, herunder gennemførligheden af en trinvis tilgang til fælles rekrutteringsordninger med henblik på at opnå en effektiv hjernemobilitet og fri udveksling af viden i hele Europa, og søge at gøre europæiske akademiske karrierer og forskningskarrierer mere attraktive under hensyntagen til nærhedsprincippet og videregående uddannelsesinstitutioners autonomi og med respekt for forskellene i nationale og regionale arbejdsmarkedssystemer
56. udarbejde retningslinjer for, hvordan EU-programmer, -fonde og -finansieringsinstrumenter i overensstemmelse med deres mål kan supplere støtten til "Europauniversiteterne" og andre former for allianceer mellem videregående uddannelsesinstitutioner på en forenklet og strømlinet måde, med et sundt budget og i en længere fastlagt periode, samtidig med at synergi i tilknytning hertil fremmes

57. bevare de vellykkede bottom-up-baserede, inklusive, ekspertisebaserede og geografisk afbalancerede tilgange i programmet Erasmus+ 2021-2027 med støtte fra Horisont Europa og give alle typer videregående uddannelsesinstitutioner, herunder grænseoverskridende samarbejde og andre internationale samarbejdsinitiativer, mulighed for at udvikle ambitiøse "Europauniversiteter", afprøve forskellige samarbejdsmodeller og være tematisk åbne
58. tilskynde "Europauniversiteterne" til at gøre bedst mulig brug af politikker og initiativer, der støtter dem i at blive mere innovative og iværksætterorienterede, som for eksempel HEInnovate og InvestEU, og fremme samarbejde med Horisont Europa for at skabe synergi og undgå dobbeltarbejde
59. støtte aktive udvekslingsordninger mellem den akademiske verden og erhvervslivet, da direkte kontakt mellem dem vil skabe merværdi og bedre kunne imødekomme arbejdsmarkedets behov
60. overveje brug af nuværende onlineplatforme til at fremme og støtte "Europauniversiteterne" og til at muliggøre udveksling af bedste praksis og erfaringer
61. fortsætte det tætte samarbejde med medlemsstaterne og regelmæssigt orientere Rådet om fremskridtene med initiativet i den fælles skabelsesproces og videreudviklingen af "Europauniversiteterne", navnlig gennem programudvalget for Erasmus+ og Horisont Europa-programudvalget, herunder sammensætningen for udvidelse af deltagerkredsen og styrkelse af EFR, samt gennem ad hoc-ekspertgruppen og EFR-forummet for omstilling.

POLITISK BAGGRUND

1. Rådets konklusioner om en fornyet EU-dagsorden for videregående uddannelse (20. november 2017)
2. Det Europæiske Råds konklusioner (14. december 2017)
3. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om handlingsplanen for digital uddannelse (17. januar 2018)
4. Rådets konklusioner om at arbejde hen imod en vision om et europæisk uddannelsesområde (22. maj 2018)
5. Det Europæiske Råds konklusioner (28. juni 2018)
6. Rådets henstilling om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet (26. november 2018)
7. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Koordineret plan for kunstig intelligens" (7. december 2018)
8. Rådets konklusioner "På vej mod en stadig mere bæredygtig Union i 2030" (9. april 2019)

9. Rådets konklusioner om fremtiden for et højdigitaliseret Europa efter 2020: "Styrke den digitale og økonomiske konkurrenceevne i hele Unionen og den digitale samhørighed" (7. juni 2019)
10. Det Europæiske Råd: En ny strategisk dagsorden 2019-2024 (20. juni 2019)
11. Rådets konklusioner om den centrale rolle, som politikker for livslang læring spiller med hensyn til at sætte samfundene i stand til at håndtere den teknologiske og grønne omstilling til støtte for inklusiv og bæredygtig vækst (8. november 2019)
12. Rådets resolution om videreudvikling af det europæiske uddannelsesområde for at støtte fremtidsorienterede uddannelsessystemer (8. november 2019)
13. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Den europæiske grønne pagt" (11. december 2019)
14. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Et stærkt socialt Europa for retfærdig omstilling" (14. januar 2020)
15. Rådets resolution om uddannelse i det europæiske semester: sikring af kvalificerede debatter om reformer og investeringer (27. februar 2020)
16. Rådets konklusioner om imødegåelse af covid-19-krisen på uddannelsesområdet (16. juni 2020)
17. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Den europæiske dagsorden for færdigheder med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed" (1. juli 2020)

18. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Handlingsplan for digital uddannelse 2021-2027 – omstilling af uddannelsessystemerne med henblik på den digitale tidsalder" (30. september 2020)
19. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025 (30. september 2020)
20. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Et nyt EFR for forskning og innovation" (1. oktober 2020)
21. Romkommuniké vedtaget på ministerkonferencen for det europæiske område for videregående uddannelse (19. november 2020)
22. Rådets konklusioner om digital uddannelse i Europas vidensamfund (24. november 2020)
23. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: "Handlingsplan om integration og inklusion 2021-2027" (24. november 2020)
24. Rådets konklusioner om det nye europæiske forskningsrum (1. december 2020)
25. Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (18. februar 2021)
26. [PLADSHOLDER: Rådets konklusioner om uddybning af det europæiske forskningsrum: sikring af attraktive og bæredygtige karrierer og arbejdsvilkår for forskere og realisering af hjernecirkulation (xx. maj 2021).]